

Editoriál

„Dôstojne znášať starnutie je vrchol múdrosti a jedno z najťažších umení života“.
(Henri Frederic Amiel)

Starnutie a staroba – väčšinou nás napadne: dôchodok, choroba, samota, smútok, smrť... Uvedené asociácie nepôsobia veľmi pozitívne, ale často takýmto spôsobom starnutie a starobu vnímame. Ale my vieme, že toto životné obdobie znamená aj múdrosť, nadhľad, rozvahu... Je to etapa života, v ktorej má starý človek už viac času, môže sa venovať vnúčatám, sám seba a svojim záujmom. Má nám čo ponúknuť, ale my ho musíme „počúvať“ a „rešpektovať“.

Starnúci človek musí kráčať svojou vlastnou cestou života, potrebuje mať priestor na vyjadrenie svojich problémov, na otázky a hľadanie odpovedí. Veľmi zle znáša samotu a opustenosť, preto je potrebné mu ukázať, že je potrebný a že ho uznávame.

Už antickí autori vyslovovali názory na starnutie a starobu vo svojich prácach. Platón starobu chválil, pretože človeka vedie k harmónii, k opatrnosti, prehľbuje jeho múdrosť. Sokrates sa obával predĺženia života, lebo mal strach, že oslepne, ohluchne, nebude schopný sa učiť a bude rýchlo zabúdať. Seneca pokladal starobu za nevyliciteľnú chorobu. Aristoteles tvrdil, že staroba je prirodzenou chorobou a choroba predčasnou starobou.

Starnutie populácie je treba považovať za zásadný úspech, pretože tento fenomén vznikol vďaka dlhšiemu životu a lepšiemu zdraviu obyvateľstva mnohých krajín. Starnutie je v dnešnej dobe dopriate väčšine z nás. Dlhý život patrí medzi úspechy 20. storočia. Pohľad na celé 21. storočie nám naznačuje, že toto storočie bude storočím starých ľudí. Demografické údaje hovoria jasne, že európska aj celosvetová populácia starne a pribúda starých ľudí, ktorí potrebujú zdravotnú a sociálnu pomoc alebo aspoň jeden typ tejto starostlivosti.

Dôležitou osobou v procese starostlivosti je sestra. Sestra je veľakrát jediným človekom, ktorý mu pomáha nájsť ešte zmysel života. Preto je potrebné poukázať na to, akú ťažkú a náročnú, ale aj hodnotnú a veľmi prínosnú prácu vykonávajú sestry v starostlivosti o starých ľudí. Ich pozícia je v tejto oblasti nezastupiteľná. Adekvátna ošetrovateľská starostlivosť vedie k predĺženiu ľudského veku a predĺženiu toho obdobia života človeka, v ktorom je schopný viesť plnohodnotný a nezávislý život v dobrom zdravotnom stave.

Verím, že všetky získané poznatky, informácie a podnety využijeme na skvalitnenie starostlivosti o starého človeka.

PhDr. Iveta Matišáková, PhD.